

Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони [[http://www.kmu.gov.ua/kmu/docs/EA/00_Ukraine-EU_Association_Agreement_\(body\).pdf](http://www.kmu.gov.ua/kmu/docs/EA/00_Ukraine-EU_Association_Agreement_(body).pdf)]

Директива 2014/56/ЄС Європейського парламенту та Ради від 16 квітня 2014 р., що вносить зміни до Директиви 2006/43/ЄС про обов'язковий аудит річних звітів та консолідованих звітів [http://www.apu.com.ua/attachments/article/762/Direktiv_a%202014-56-EU.pdf]

Закон України «Про аудиторську діяльність» від 22.04.1993, № 3125-ХІІ [<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3125-12>]

Проект Закону України №2534 «Про аудиторську діяльність» [http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=54644]

*Ярослава Комаренко,
журналіст "Економіка. Фінанси. Право"*

ПРОДУКТИВНА СПІВПРАЦЯ ВРУ З ДЕРЖЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ: ПРИЙНЯТО ЗАКОНИ

22 червня 2017 р. засідання Верховної Ради України було вельми продуктивним з огляду на схвалення двох законопроектів, що були розроблені спільно з Державним агентством з енергоефективності та енергозбереження України.

За даними офіційного веб-порталу Верховної Ради України, в підтримку законопроекту №4941 «Про енергетичну ефективність будівель», свої голоси віддали 259 народних депутатів України; в підтримку законопроекту №4901 «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання» – 238 народних депутатів.

Необхідно зазначити, що прийняття даних ЗУ є важливою подією для Держенергоефективності, адже розроблялись проекти нормативних актів за їх безпосередньої участі.

Цю подію яскраво прокоментував Голова Держенергоефективності Сергій Савчук. На думку Савчука, це довгоочікувані і значимі зміни для українців адже завдяки першому ЗУ закладаються основи для скорочення енергоспоживання у будівлях, завдяки другому – шляхом обліку населення платитиме лише за спожиті ресурси, а не за нормами. Крім цього, облік дозволить контролювати ефективність реалізації заходів з енергоефективності. Все це сприятиме забезпеченню енергоефективності в будівлях і зменшенню витрат споживачів на оплату комунальних послуг, що запроваджує європейський підхід.

Законом України «Про енергетичну ефективність будівель» регламентовано правові та організаційні засади діяльності у сфері забезпечення енергетичної ефективності будівель і спрямований на створення умов для зменшення споживання енергетичних ресурсів у будівлях, також унормовано питання регулювання правовідносин, що виникають у сфері забезпечення енергетичної ефективності будівель, з метою підвищення рівня такої енергоефективності з урахуванням місцевих кліматичних умов, а також вимог до мікроклімату приміщень у будівлях.

Також він передбачає ряд умов для реалізації встановлених положень. Перш за все, встановлюються заходи із підвищення енергетичної ефективності будівель, запроваджуються інструменти фінансування і безпосереднього здійснення таких заходів, вводиться система незалежного моніторингу якості енергетичних сертифікатів. Усі ці дії спрямовані на

реалізацію національних планів збільшення кількості будівель з близьким до нульового споживання енергії.

Щодо Закону України «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання», він передбачає обов'язковий приладний комерційний облік комунальних послуг і розподільний облік.

Комерційний облік полягає у визначенні за допомогою вузла обліку (та/або за встановленими нормами у передбачених законом випадках) кількісних показників отриманої споживачем комунальної послуги, на підставі яких проводяться розрахунки між споживачами та виконавцями комунальних послуг. Розподільчий облік провадиться шляхом визначення за допомогою індивідуального вузла обліку (приладу-розподільювача теплової енергії та/або за встановленими нормами у передбачених законом випадках) кількісних показників отриманої споживачем комунальної послуги, на підставі яких проводиться розподіл показів будинкового вузла обліку між споживачами у будівлях, де розміщено два та більше споживачів.

Також Закон визначає:

- механізм оплати за встановлення, заміну та обслуговування вузлів обліку (визначається для кожного будинку окремо);

- перелік обов'язкової інформації для формування рахунків за комунальні послуги та доступ до такої інформації;

- загальний порядок доступу до вузлів обліку;

- відповідальність за невиконання вимог закону.

За думкою фахівців Держенергоефективності, прийняття Закону дозволить знизити на 75% обсяг необлікованих витрат води у внутрішньобудинкових системах та скоротити споживання теплової енергії протягом 1-3 років в середньому на 15-20 %, що, у свою чергу, сприятиме зменшенню споживання газу та скороченню викидів парникових газів.

Також необхідно зазначити, що Закони було розроблено з метою імплементації низки статей Директиви 2012/27/ЄС про енергетичну ефективність, що є виконанням взятих Україною зобов'язань перед Європейським Союзом.

З текстом Директиви 2012/27/ЄС можна ознайомитись на офіційному сайті Держенергоефективності [<http://sae.gov.ua>].

В сторону прийнятих актів посипались різні за

настроєм коментарі. Виступаючи на засіданні Уряду, Янец Копач, директор Секретаріату Енергетичного Співтовариства, висловив захоплення рішенням Уряду України про схвалення цього законопроекту. Він також запевнив, що в подальшому Секретаріат Енергетичного Співтовариства підтримуватиме народних депутатів України при його розгляді. Янец Копач висловив сподівання, що законопроект буде прийнято цього року.

«ЗУ «Про енергетичну ефективність будівель» важливий, необхідний, своєчасний (можливо, приймається навіть із запізненням). Український фонд будівель перебуває у надзвичайно плачевному стані, огорожувальні конструкції зношені, «холодні», інженерні системи неефективні, великий відсоток систем взагалі в аварійному стані, експлуатація відбувається в хаотичному режимі, управління – в ручному. Все це призводить до того, що фактичний клас енергетичної ефективності будівель лише в поодиноких випадках буває вище класу D, а більшість будівель взагалі мають найнижчі клас F-G» – прокоментувала Катерина Шишка, технічний директор ЕСКО «ЕнергоІнжинірінг».

Та вона також підкреслила проблемні питання:

– питання сертифікації енергоаудиторів. До складу акредитаційної комісії повинні входити не академічні «боги» зі статусом д.т.н., а фахівці, обізнані саме на роботі Директиви ЄС 2010/31/ЄС «Про енергетичну ефективність будівель» та маючі практичний досвід енергоаудитів за європейською методикою та впровадження енергоефективних проектів в будівлях;

– Обстеження будівель (ст. 10 законопроекту). На сьогоднішній день відсутня методика обстеження, про яку йдеться у ст. 10. При обговоренні законопроекту в профільних комітетах ВР України та в КМУ неодноразово заходила мова про розроблений

Інститутом будівельних конструкцій софту, але ніхто із практикуючих аудиторів будівель не мав змоги «опробувати» цей софт і надати свої зауваження/коментарі щодо його роботи;

– В Законі не чітко визначено різницю між обстеженням інженерних систем будівлі та енергоаудитом. Також є загроза підміни понять «енергетична сертифікація будівель» та «енергоаудит».

Зауваження щодо Закону привів і Сергій Парасочка, директор НВЦ «Теплокомплект» – «Я не приєднуюсь до лозунгу «Ура! Крига скресла!», що прозвучав в соціальних мережах з приводу законопроекту. На питання: «Що очікуєте від початку роботи цього закону?» маю відповідь: В цій редакції та за сучасного стану законодавчої бази з питань енергоефективності закон не запрацює взагалі».

Щодо іншого прийнятого закону – ЗУ «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання», яскравий коментар надано на порталі Gorod.cn.ua [<http://www.gorod.cn.ua>]: – «Прийнявши 22 червня на засіданні Верховної Ради Закон України Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання, депутати, фактично змінили правила гри на ринку комунальних послуг. Сьогодні ще важко сказати, добре це, чи погано, але проглядається одне – фінансувати нововведення доведеться громадянам країни».

За нашою думкою, обидва схвалені нормативних акта взаємодоповнюють один одного і спонукають до раціонального використання комунальних ресурсів, але провадити їх необхідно з адекватною оцінкою реальної ситуації в країні, дотримуючи при цьому інші законодавчі норми.

*Ярослава Комаренко,
журналіст "Економіка. Фінанси. Право"*

В УКРАЇНІ ГРОМАДЯНИ СПЛАЧУЮТЬ КВАЗІ-ПОДАТОК АБО ЯК УКРАЇНЦІ СПЛАЧУЮТЬ ПРИХОВАНИЙ ЗБІР

При купівлі побутової техніки та електроніки кожен з нас сплачує кошти за «приватну копію» та за отримання висновку санітарно-епідеміологічної експертизи, хоч, певно, не кожен з нас про це знає.

До вартості мобільних телефонів, ноутбуків, планшетів на ряду іншої електроніки включається збір за так звану авторську копію, що передбачено

Законом України «Про авторське право і суміжні права» та відповідною *Постановою Кабінету Міністрів України «Про розмір відрахувань, що сплачуються виробниками та імпортерами обладнання і матеріальних носіїв, із застосуванням яких у домашніх умовах можна здійснити відтворення творів і виконань, зафіксованих у фонограмах і (або) відеограмах»*. Даний збір є квазі-податком, котрий має сплатити споживач за можливість робити копії якихось матеріалів за допомогою придбаного девайсу.

Отримані кошти надходять до організацій колективного управління, які повинні розділити їх між власниками авторських прав на товар.

Така система була утворена в доцифрову епоху електроніки, і навіть вже згадувана Постанова уряду

була прийнята в далекому 2003 році. Тож необхідно зазначити, що за цей період науково-технічний розвиток порівняно просунув наші технічні можливості на високі шаблі, і сучасна техніка відтворює твори-продукти авторів без їх безпосереднього запису на пристрій.

Та з огляду на мало обізнаність покупців щодо квазі-податку, виникає безліч питань до звітності організацій колективного управління і розподілені ними коштів. Їх діяльність контролює *Державний департамент інтелектуальної власності*, але оприлюднених звітів щодо перерахувань кожним конкретним підприємством зібраних податків ми не бачимо. Як і не знаємо за яким принципом відбувається цей розподіл, адже деякі виробники обмежують можливість власного продукту копіювати чи переглядати котрісь твори, і тому відрахування податку не може бути рівним для усіх.

Також існує необхідність отримання висновків санітарно-епідеміологічної експертизи, що досить дивно в порівнянні з вимогами до техніки в *Європейському Союзі*.